

Ο Ερντογάν ανοίγει τη βεντάλια των προκλήσεων

Πώς ερμηνεύουν διπλωματικοί κύκλοι στην Αθήνα τις απειλές που εκτοξεύουν ο Τούρκος Πρόεδρος και οι στενοί συνεργάτες του

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**
p.galiatsatos@realnews.gr

Σωρεία προκλήσεων, σε φραστικό και διπλωματικό επίπεδο, προβλέπει η Αθήνα το επόμενο διάστημα, μετά την προαναγγελία του **Μεβλούτ Τσαβούσογλου** ότι θα ανοίξει τη συζήτηση για την αποστρατιωτικοποίηση των νησιών του Αιγαίου και το καθεστώς της κυριαρχίας τους. Διπλωματικές πηγές θεωρούν δεδομένο πως, μόλις αναρτηθεί στην ιστοσελίδα των Ηνωμένων Εθνών η απόφαση της Αθήνας στη δεύτερη επιστολή Σι-νιρλίογλου, θα ακολουθήσει και τρίτη από τον Τούρκο μόνιμο αντιπρόσωπο για το θέμα αυτό, αφού η Αγκυρα έχει δείξει σαφώς την πρόθεσή της να επιμείνει.

Μετά το ξέσπασμα του **Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν** κατά του **Κυριάκου Μητσοτάκη**, στις διμερείς σχέσεις δεν κινείται φύλλο. Οι προγραμματισμένες συναντήσεις για τα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης ανεστάλησαν επ' αόριστον, οι συναντήσεις στο πλαίσιο της θετικής ατζέντας επίσης, αν και είχαν προαναγγελθεί και είχε οριστεί και ημερομηνία. Διερευνητικές επαφές δεν θα γίνουν, ούτε βεβαίως θα συγκληθεί το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας. Μόνο ο διάυλος ανάμεσα στην διπλωματική σύμβουλο του πρωθυπουργού **Αννα-Μαρία Μπούρα** και τον εξ απορρήτων του Ερντογάν, **Ιμπραήμ Καλίν**, παραμένει ανοιχτός, όμως υπολειπόμενος. Ενδεικτικό του κλίματος είναι και το γεγονός ότι ακόμα δεν έχει γίνει γνωστό αν και πώς θα εκπροσωπηθεί η Τουρκία στη Σύνοδο της Θεσσαλονίκης για τη Διαβαλκανική Συνεργασία, που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή.

Η Αθήνα υπολογίζει σε κλιμάκωση των τουρκικών αιτιάσεων σε ό,τι αφορά την αποστρατιω-

τικοποίηση των νησιών, χωρίς όμως να τις φοβάται. Πέρα από μια νέα επιστολή της Τουρκίας στον ΟΗΕ για το θέμα, διπλωματικές πηγές δεν αποκλείουν να προσπαθήσει να το θέσει στη Γενική Συνέλευση (με την υποστήριξη των τουρκόφωνων χωρών) ή ακόμα και στις διμερείς της διπλωματικές επαφές. Μια πιθανή κίνηση, επίσης, θεωρείται το να κληθεί το διπλωματικό σώμα στην Αγκυρα, στο ανάκτορο του Ερντογάν, και εκεί να γίνει μια προσπάθεια ενημέρωσης για την κυριαρχία των νησιών του Αιγαίου και τις τουρκικές θέσεις. Κάτι ανάλογο, άλλωστε, είχε γίνει πριν από λίγα χρόνια για τη θεωρία της «Γαλάζιας πατρίδας». Οι ίδιες πηγές, πάντως, θεωρούν πολύ πιθανό η Τουρκία να επιχειρήσει να αλλάξει το γήπεδο (επειδή έχει αντιληφθεί -μετά την ομοβροντία υποστηρικτικών για την Ελλάδα δηλώσεων από ΗΠΑ,

Ε.Ε., Γαλλία και Γερμανία- πως με την αμφισβήτηση της κυριαρχίας ελληνικών νησιών δεν θα βρει ευήκοα ώτα), κατηγορώντας την Ελλάδα για σκληρή στάση στο προσφυγικό, επαναπροωθήσεις μεταναστών και κακομεταχείριση της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη. Το υπουργείο Εξωτερικών έχει τεθεί σε ετοιμότητα, για να απαντήσει όπου χρειαστεί.

Κάτι πιο «θερμό» από φραστικές επιθέσεις και διπλωματικές κινήσεις δεν αναμένεται. Η Αθήνα δεν περιμένει ένα θερμό

καλοκαίρι. Διπλωματικές πηγές λένε ότι η Τουρκία έχει πάρει τα μηνύματα από την αντίδραση των εταίρων, αλλά και του ευρωπαϊκού και του αμερικανικού Τύπου, και δεν θα τραβήξει άλλο το σχοινί με την Ελλάδα, αν και δεν θεωρείται ότι θα κάτσει φρόνιμα στην Κύπρο, όπου ήδη το κατοχικό καθεστώς προετοιμάζεται να ενσωματώσει ένα ακόμα μέρος της περικλειστης πόλης της Αμμοχώστου, κατά παράβαση των αποφάσεων του ΟΗΕ.

Εθνικιστικός λαϊκισμός

Ανησυχία, πάντως, προκαλεί σε κάποιους στην κυβέρνηση η εξαλλοσύνη με την οποία τα τουρκικά κόμματα (της συμπολίτευσης και της αντιπολίτευσης) προσπαθούν να ξεπεράσουν τον Ερντογάν και την κυβέρνησή του σε εθνικιστικό λαϊκισμό. Την περασμένη εβδομάδα, τόσο ο αντιπολιτευόμενος **Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου** όσο και ο συμπολιτευόμενος **Ντεβλέτ Μπαχτσέλι** κάλεσαν ευθέως τον Ερντογάν να προχωρήσει σε στρατιωτικές επιχειρήσεις στα νησιά. Αυτό δημιουργεί ένα εκρηκτικό κλίμα και μπορεί να πυροδοτήσει ανεξέλεγκτες ενέργειες από θερμοκέφαλους εθνικιστές.

Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο η Αθήνα αποφεύγει τους υψηλούς τόνους και την καλλιέργεια κλίματος έντασης, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν θα απαντά όταν προκαλείται. Η επιστολή στον ΟΗΕ της μόνιμης αντιπροσώπου μας, **Μαρίας Θεοφίλη**, ήταν ενδεικτική για τον τρόπο που θα κινηθεί η Αθήνα, καθώς, με τεκμηριωμένα νομικά επιχειρήματα, αποδομήθηκαν -ένα προς ένα- τα επιχειρήματα της τουρκικής πλευράς. Όπως δήλωσε σχετικά ο εκπρόσωπος του υπουργείου Εξωτερικών, **Αλέξανδρος Παπαϊωάννου**, «δεν παρασυρόμαστε από αυτήν την έξαρση της ρητορικής, ούτε από την έξαρση των προκλητικών ενεργειών. Αντιδρούμε πάντα με ψυχραιμία, αλλά δεν αφήνουμε τίποτα αναπάντητο και θα συνεχίσουμε να προστατεύουμε τα εθνικά μας συμφέροντα».

Ταυτόχρονα, πάντως, ο Κυριάκος Μητσοτάκης θα συνεχίσει να αποδομεί την τουρκική επιχειρηματολογία και τις τουρκικές αιτιάσεις στα διεθνή fora και στις συναντήσεις του στο εξωτερικό, όπως έκανε κατά την επίσκεψη στις ΗΠΑ, αλλά και στην τελευταία Σύνοδο Κορυφής της Ε.Ε. και στη συνάντηση με τον Γερμανό καγκελάριο **Ολαφ Σολτς**. Κυβερνητικά στελέχη επισημαίνουν πως η μεταστροφή των σημαντικότερων εταίρων μας από τις ίσες αποστάσεις σε καθαρές τοποθετήσεις υπέρ μας ήταν αποτέλεσμα αυτής της μεθοδικής δουλειάς που γίνεται και ότι αυτός είναι ένας ακόμα λόγος για τον εκνευρισμό του Ερντογάν. Κρίσιμες παράμετροι για την πορεία που θα πάρουν τα πράγματα, πάντως, θεωρούνται η Σύνοδος Κορυφής του NATO στο τέλος Ιουνίου (όπου ο Ερντογάν θα πρέπει να ανοίξει τα χαρτιά του για το θέμα της Σουδίας και της Φινλανδίας) και η επικείμενη εισβολή στη βόρεια Συρία, που θα καταδείξει και τα περιθώρια ανοχής της Ουάσιγκτον απέναντι στην Αγκυρα.